

Pere Maria Orts no pogué assistir a l'acte d'homenatge

Tres escriptors homenatjats

Manuel S. JARDI

Tres escriptors valencians nascuts en les comarques del sud, Enric Valor, Pere M. Orts i Joan Valls, reberen l'homenatge dels xixonencs el 9 d'Octubre, en ser declarats «personas grates» de Xixona. L'ajuntament d'aquesta ciutat ha seguit la tradició encetada l'any passat, quan acordà declarar persones grates Joan Fuster, Andreu Alfaro, Raimon, Joan Oleza i Eliseu Climent, amb un cert silenci de l'esquerra oficial, per la participació al programa televisiu «Esta es mi tierra».

La corporació xixonenca que encapçala Lluís Garrigós decidí acomplir l'acord del 17 de setembre d'enguany i convocà els tres prestigiosos escriptors el 9 d'Octubre.

Joan Valls agraià la distinció i donà lectura a uns poemes en homenatge a Constantí Llombart. Per la seua part, Enric Valor —«som la generación per-

duda que ara rep un homenatge», assenyala— llegí alguns passatges del *Llibre dels Fets*, és a dir, la crònica de la conquesta del rei Jaume I. No hi pogué assistir l'historiador Pere M. Orts, el qual delegà en Enric Valor la representació.

Malgrat l'escassa distància —18 km— existent entre Alacant i Xixona, quasi ningú dels presents durant la «parada militar» del matí no es dignà a assistir a l'acte de Xixona a la vesprada, tot i que Lluís Garrigós havia cursat les oportunes invitacions als primers espases de la política i, especialment, al gremi de la cultura. No hi acudiren, però Xixona sí que comptà amb la presència d'un grup de regidors d'Algemesí (la Ribera Alta), algun d'Alcoi, veïns de Tàrraga (localitat de Catalunya agermanada amb Xixona), i una representació sindical de la Unió de Llauradors i Ramaders del País Valencià. A més, cal afegir les adhesions rebudes, de les quals cal destacar les de Josep M. Llombart, Pere Morell —del Departament de Lingüística Catalana de la Universitat de Barcelona—, els alcaldes d'Ibi, Tàrraga, Onil, un senador de Girona, etcètera.

La gran aventura del baró de Munchhausen

Enric SÒRIA

El baró de Munchhausen, protagonista de les més escabellades aventures de la història de les lletres, fou, segons sembla, home d'una existència real més aviat plàcida. L'únic aspecte extraordinari en ell fou la seua ment i l'hàbit de contar històries d'un humor insondable per a un cercle escollit de capgirats. De qualsevol manera, l'estampa del baró sorneguer inventant i narrant (i atribuint-se) empreses de deliri en les llargues vetlades del tedi de l'hivern alemany és una de les victòries més esplèndides de la realitat sobre tota literatura.

Viatges a la lluna, comerços amb l'illa del formatge, caceres increïbles, persecucions pels aires... la imaginació del baró no coneix aturador i, si de vegades utilitza els tòpics de l'antiga rondalla, en canvi és el primer a penetrar audaçment en l'Univers, ara tan transitat, de l'absurd.

Aquella croada contra la lògica tingué un succés extraordinari i internacional, cadascú volia dir-hi la seua, el baró es convertí en un mite, el de la imaginació sense traves; el seu nom fou rebatejat als diferents idiomes (en castellà, amb la subtileza habitual, «barón de la Castaña»). No fou traduït al català perquè la nostra assenyada burgesia rectora «no veié pas la necessitat», com de tantes altres coses. Mentrestant, el baró fou reverenciàt pels romàntics,

pels anarquistes cultes, pels surrealistes... De Hoffman a Jarry ¿qui no ha pres alguna cosa d'ell? Per a Leopoldo M. Panero, la imatge del baró eixint d'un pantà agafant-se amb totes les forces dels seus propis cabells és la descripció més exacta del mètode revolucionari. L'obra col·lectiva que inicià el baró ha crescut i s'ha esquellat en multitud

d'obres. Com bé diu l'anònim i excel·lent prologuista d'una traducció al castellà (el prologuista en castellà no té nom; en català no hi ha pròleg, ¡avancem!) «Segurament els afegits no han acabat ni acabaran mai mentre al món quede un sol home amb prou fantasia.»

Aquesta és l'obra que a la fi tenim traduïda al català, més o menys camuflada de passatemps juvenil. Esperem que podrà ajudar-nos encara a eixir de la nostra banalitat pantanosa. Agafem-nos això sí, amb totes les forces, pels cabells.